

Andrej Kiska
prezident Slovenskej republiky

Číslo: 3031-2017-KPSR

ROZHODNUTIE
prezidenta Slovenskej republiky

o vrátení zákona z 11. mája 2017, ktorým sa dopĺňa zákon č. 180/2014 Z. z.
o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov
v znení neskorších predpisov

Predkladá:
Andrej Kiska
prezident Slovenskej republiky

Bratislava 26. mája 2017

I

Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 11. mája 2017, ktorým sa dopĺňa zákon č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „schválený zákon“).

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní zákon schválila so zmenou uvedenou v časti III.

II

Podľa čl. I druhého bodu schváleného zákona, ktorým sa doplnil § 219a, voľby podľa § 219 ods. 3 možno vyhlásiť do 31. októbra 2017.

Toto prechodné ustanovenie navrhujem zo schváleného zákona vypustiť z týchto podstatných dôvodov:

1. Účelom zákonov upravujúcich podmienky výkonu volebného práva je ochrana základných práv zaručených v čl. 30 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), t. j. predovšetkým aktívneho volebného práva a pasívneho volebného práva.

Ústava garantuje všetkým oprávneným voličom právo voliť svojich zástupcov do voľbami kreovaných orgánov verejnej moci (aktívne volebné právo), t. j. rozhodovať o personálnom, resp. politickom zložení nimi volených orgánov verejnej moci (čl. 30 ods. 1 ústavy).

Ústava v čl. 30 ods. 4 garantuje možnosť (právo) občanov, a vo vzťahu k voľbám do orgánov územnej samosprávy aj cudzincov s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, uchádzať sa o zvolenie do funkcie starostu obce/mestskej časti, primátora mesta alebo funkcie poslanca obecného/miestneho/mestského zastupiteľstva za rovnakých podmienok (pasívne volebné právo).

Základným interpretačným pravidlom pre zákony, ktoré bližšie upravujú výkon politických práv, je čl. 31 ústavy, podľa ktorého zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Citované ustanovenie ústavy má priamu spojitosť so všetkými politickými právami vyjadrenými v ústave a svojou povahou ovplyvňuje formovanie politických síl v demokratickej spoločnosti. Slobodná súťaž politických síl nachádza svoje vyjadrenie predovšetkým vo voľbách a je základným predpokladom a podmienkou fungovania demokratického štátu.

2. Prechodné ustanovenie (čl. I druhý bod § 219a schváleného zákona), ktoré obmedzuje vyhlásenie volieb do orgánov územnej samosprávy v prebiehajúcom volebnom období dátumom 31. október 2017, vytvára situáciu, v ktorej by mohlo dôjsť k tomu, že obec (mestská časť alebo mesto), ktorej starostovi (primátorovi) zanikol mandát po

31. októbri 2017, napríklad 1. novembra 2017, by zostala bez legitímneho orgánu územnej samosprávy po dobu, ktorá vysoko prekračuje všeobecný koncept, podľa ktorého, za predošlej i novej právnej úpravy, voľby do orgánov samosprávy obcí sa nevykonávajú v posledných šiestich mesiacoch ich volebného obdobia. Rovnaká zákonná úprava sa týka aj poslancov obecných/miestnych/mestských zastupiteľstiev.

3. Prekročenie tejto doby šiestich mesiacov je významným zásahom do aktívneho volebného práva i pasívneho volebného práva; súčasne bráni, bez rozumného a primeraného dôvodu, slobodnej súťaži politických síl v demokratickej spoločnosti. Napokon, taká prechodná úprava dovoľuje, aby o obci (mestskej časti alebo meste) rozhodovali, namiesto riadne zvoleného orgánu územnej samosprávy, zástupcovia starostu alebo primátora alebo aj nevolení funkcionári, ktorí nedisponujú žiadnou legitimitou.

4. Takto formulované prechodné ustanovenie je tiež v rozpore s § 5 ods. 4 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého prechodné ustanovenia obsahujú právnu úpravu režimu prechodného spolupôsobenia doterajšieho právneho predpisu a nového právneho predpisu na právne vzťahy upravené doterajším právnym predpisom. Formulácia prechodných ustanovení musí byť úplná a presná, aby ich prepojenie s konkrétnymi zmenami v právnom predpise bolo jednoznačné, a vytvárali tak právny základ pre plynulý prechod existujúcich právnych vzťahov na novú právnu úpravu.

5. Podľa čl. VI zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2014 okrem čl. I a II, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. júla 2015, a čl. V, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2016. Podľa § 6 ods. 4 zákona č. 400/2015 Z. z. však prechodné ustanovenia a zrušovacie ustanovenia, ktoré nadobudli účinnosť, nemožno novelizovať; to neplatí, ak v prechodných ustanoveniach ešte neuplynula lehota ustanovená na uplatnenie práva alebo splnenie povinnosti. Schválený zákon neupravuje otázku lehoty ustanovenej na uplatnenie práva alebo splnenie povinnosti; preto sa plne použije prvá veta § 6 ods. 4 zákona č. 400/2015 Z. z., ktorá bráni prijatiu časti schváleného zákona (čl. I druhý bod § 219a).

III

Vzhľadom na výhrady a pripomienky uvedené v časti II navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní schválila zákon s touto zmenou:

V čl. I sa vypúšťa druhý bod.

Zároveň sa zrušuje označenie prvého bodu.

Bratislava 26. mája 2017